

درجه

کارت زرد به پادشاه

● روز جمعه گذشته هزاران اردنی درحالی که کارت‌های زرد در دست داشتند اقدام به برگزاری تظاهراتی در عمان پایتخت این کشور کرده و ضمن شعارهای خود به نظام حاکم براین کشور «هشدار» دادند این تظاهرات درست چند روز پیش از انتخابات پارلمانی اردن برگزار می‌شد که به‌رغم تحریم جنبش‌های اسلام‌گرا و مردمی در این کشور قرار است روز چهارشنبه اجرا شود.مخالفان تظاهرات خود را «مشروعیت مردمی» نامگذاری کرده و در میدان «فراس العجلونی» در منطقه جبل‌الحسین در وسط عمان گرد آمده‌بودند. در مورد تعداد شرکت‌کنندگان برآوردهای مختلفی ارائه شد به‌گونه‌ای که ناظران تعداد آنها را پنج‌هزار نفر و اخوان المسلمین هفت‌هزار نفر اما دولت سه‌هزار نفر اعلام کرد. با این حال سقف شعارها فراتر از گذشته بود و نشان می‌داد که بحران سیاسی این کشور طی دو سال گذشته همچنان به حال خود باقی‌مانده و حل نشده است. بحرانی که پس از خیزش‌های موسوم به انقلاب‌های عربی در خاورمیانه و شمال آفریقا شکل گرفت و اردن نیز از ترکش‌های آن مصون نبود. شرکت‌کنندگان شعار می‌دادند: «الشعب يريد انذار النظام» - یعنی ملت به نظام هشدار می‌دهد – که تقریباً بر گرفته از همان شعار معروف «الشعب يريد اسقاط النظام» بود. برخی نیز به صورت مستقیم ملک عبدالله دوم پادشاه اردن را خطاب قرار داده و فریاد می‌زدند: «ای عبدالله راحت باش راحت باش، تو قصد هیچ اصلاحاتی نداری» یا «ای عبدالله یا همین الان اصلاحات کن یا تو هم به دنبال زین‌العابدین بن علی برو!» که اشاره به سرنوشت زین‌العابدین بن علی، رئیس‌جمهور برکنار شده تونس دارد. جمعیت خشمگین در شعارهای خود اسامی مقامات سازمان اطلاعات را هم می‌برند. اخیراً دو مدیر سابق این دستگاه از جمله سمیع البیطیخی و محمد الذهبی به فساد و سرقت اموال دولتی در دوران عبدالله دوم متهم شدند.

حرکتی مسالمت‌آمیز

رهبران اخوان‌المسلمین که اکنون اعتصابی سراسری را در اردن به راه انداخته‌اند می‌گویند به حرکت خود ادامه خواهند داد. همام سعید، مرشد این‌ گروه می‌گوید: «اسلام‌گرایان متعهد به بالا بردن سقف اصلاحات در کشور و ایجاد یک حرکت مسالمت‌آمیز هستند.» وی می‌افزاید: «ما از دو سال پیش حرکت اصلاح‌طلبانه خود را شروع کرده‌ایم و هنوز ملت به خواسته‌هایش نرسیده است. هنوز اصول قانون اساسی تعدیل نشده تا بتوان از طریق آن یک انتخابات سالم و پاک که بیابگر اراده ملت باشد برگزار کرد.» وی درباره انتخاباتی که از سوی جماعت اخوان المسلمین تحریم شده است می‌گوید: «این انتخابات بیابنگر اراده واقعی ملت نیست، انتخابات عبثی است و هیچ فایده‌ای ندارد بلکه در کنار همان انتخابات‌های شکست خورده گذشته قرار می‌گیرد.» درباره اینکه، آیا شما با این وصف پارلمان آینده را تحریم می‌کنید، سعید می‌گوید: «نه نظر ما پارلمان آینده در یک چارچوب قانونی پدید نیامده و طبعاً ما می‌گوییم راحل بحران کشور بازگشت به خواسته‌های اصلاح‌طلبانه مرد است.» مریم الحاج که یک جوان فعال سیاسی است می‌گوید: «هدف از اعتصاب ما تحریم انتخابات و آگاهی دادن به مردم است. می‌خواهیم به مردم بگوییم این مجلس نیز مانند مجلس‌های گذشته محکوم به شکست خواهد بود چون با اراده مردم شکل نگرفته است.» به گفته وی: «حاصل این انتخابات، مجلسی نیست که مردم مسا می‌خواهند. مردم تغییر و اصلاحات و مبارزه با فساد را می‌خواهند و مجلس آینده یک مجلس فرمایشی خواهد بود که نظام آن را تبلیغ می‌کند.»

موضع دولت

دولت اردن می‌گوید اعتصاب و تحریم انتخابات حق شهروندان است و از این نظر یک «حالت عادی» به شمار می‌رود. «سمیح المعایطه» وزیر امور رسانه‌ها و ارتباطات اردن می‌گوید: «در حرف‌های تحریم‌کنندگان هیچ چیز جدیدی نیست. آنها همچنان بر مواضع گذشته خود پافشاری می‌کنند و می‌گویند هرگز در این انتخابات شرکت نخواهند کرد.» وی در عین حال تأکید می‌کند که دولت اردن متعهد است تا انتخاباتی سالم و پاک را برگزار کند. در این میان برخی ناظران می‌گویند مردم اردن از دولت و مخالفان هر دو به صورت یکسان خسته شده‌اند و کاهش میزان مشارکت در تظاهرات روز جمعه گذشته نیز بیابگر همین امر است.فهد الحیطان که یک تحلیلگر سیاسی است می‌گوید: «مردم اردن نه به دولت اعتماد دارند و نه به مخالفان. دلیل این نیز به اهداف این دو برمی‌گردد. از آن گذشته مردم نگران ثبات کشور هستند» به گفته او این روزها مردم اردن دوباره به رویه «اکثریت خاموش» مراجعه کرده است، آن هم در زمانی که این‌ اکثریت باید به میدان آمده و حرف خودش را بزند به نظر این تحلیلگر استفاده تظاهرات‌کنندگان از کارت‌های زرد مساله جدیدی نیست. چند هفته پیش نیز آنان با برگزاری یک تظاهرات به نظام حاکم کارت قرمز دادند. الحیطان می‌افزاید: در اردن هم مخالفان و هم دولت به سمت ناکام گذاشتن طرف مقابل پیش می‌روند.از این رو مخالفان دوباره به همان فتنان سنتی‌شان مراجعه کرده و می‌گویند پارلمان مشروعیت ندارد. دولت نیز به دنبال پارلمانی است که چندان تغییری را به وجود نخواهد آورد و در مجموع این مساله یک اکثریت خاموش را به وجود می‌آورد، اکثریتی که می‌تواند روزی و در جایی ناگهان منفرج شود.

منبع:الجزیره

جهان

عکس: AFP

نگاهی به نحوه مشارکت اعراب ساکن اسرائیل در انتخابات پیش رو

فقر مشارکت پای صندوق‌های رای

محمدعلی عسگری

خود هستند و از نمایندگانشان نیز می‌خواهند که مطالبات آنها را پیگیری کنند اما تجربه نشان داده نمایندگان عرب کینست معمولاً به جای مسایل درونی به مشکلات تاریخی و کلی فلسطین و مبارزه بااشغالگری تمایل نشان می‌دهند. احزاب سیاسی اسرائیل برای تشکیل دولت، حداقل به ۶۱ کرسی از پارلمان (۱۲۰ عضو اسرائیل (نصف + یک) نیاز دارند و در صورت نداشتن حنصاب، ناچار به ائتلاف با دیگر احزاب سیاسی اسرائیل خواهند بود. از زمان تاسیس اسرائیل در سال ۱۹۴۸ میلادی تاکنون هیچ حزبی نتوانسته به تنهایی با به دست‌آوردن ۶۱ کرسی لازم، دولت را بدون ائتلاف با دیگر احزاب رقیب تشکیل دهد. از این رو کلینیه آئنده اسرائیل نیز یک کلینیه دست راستی (مرکب از ائتلاف «لیکود» و «اسرائیل خانه ما» بعلاوه برخی دیگر از احزاب راست‌گرا) خواهد بود. تاثیرگذاری نمایندگان عرب در ائتلاف‌های حاکم همواره کم‌رنگ بوده و فعالیت‌های برجسته آنها شامل روشن بودن نتایج آن از پیش، خودبه‌خود انتخاباتی سرد بوده و کمتر کسی تمایل به حضور در آن نشان می‌دهد. به گزارش بی‌بی‌سی، رزق حمد، یکی از ساکنان عرب شهر ناصره (بزرگ‌ترین شهر عرب‌نشین اسرائیل) واقع در شمال اسرائیل می‌گوید که در انتخابات پارلمانی ۲۲ ژانویه رای نخواهد داد. او می‌گوید: «نمایندگان عرب در پارلمان هیچ کاری از دست‌شان بر نمی‌آید. فقط کرسی‌های خودشان را حفظ می‌کنند. یک مرتبه برای ساخت‌وساز در زمین کشاورزم مشکلی داشتم، هیچ‌کدام کاری برآیم انجام ندادند. تمام عرب‌ها باید این انتخابات را تحریم کنند» نصف اعراب ساکن اسرائیل زیر خط فقر زندگی می‌کنند. همچنین میزان بیکاری در بین آنها به ۳۰درصد می‌رسد. از این رو اکثر آنها به دنبال مسایل معیشتی

گرایشات اسلامی دارد و مرکب از شاخه‌های جنوبی و عربی دموکراتیک و حرکت عربی برای تغییر است.برخی تحلیلگران معتقدند اعراب اگر با هم متحد باشند می‌توانند در پارلمان اسرائیل تاثیر گذار باشند اما غالباً آنها خود دچار تردیدها و اختلافات متعددی هستند که همین مساله آنها را از ایفای یک نقش فعال و متمركز باز می‌دارد. البته در کنار احزاب یادشده باید از گروه دیگری از فلسطینی‌ها یاد کرد که همچنان اسرائیل را به عنوان یک اشغالگر تلقی کرده و همواره خواستار تحریم انتخابات بوده‌اند. اینها کسانی هستند که به همراه فعالان صالح اسرائیلی هدفشان

تشکیل یک دولت فلسطینی در سرزمین تاریخی فلسطین و به‌گونه‌ای است که یهودیان و اعراب در کنار هم زندگی کنند. این گروه تا حدودی از سوی برخی شخصیت‌های اسلام‌گرای فلسطینی نظیر شیخ رائد صالح- یکی از شخصیت‌های برجسته فلسطینی و رئیس جنبش مقاومت اسلامی (حماس) در داخل اسرائیل -نیز پشتیبانی می‌شوند. تاکنون دو تن از نمایندگان عرب کینست خبرساز بوده‌اند که یکی از آنها «زمری بشاره» دیگری «حنان الزعبی» است. بشاره یک سیاستمدار مسیحی فلسطینی، عضو سابق کینست و از پایه‌گذاران حزب بلد در میان اعراب اسرائیلی و از مفسران رسانه‌های عربی است. وی در سال ۱۹۹۶ میلادی، به نمایندگی از اعراب اسرائیلی در انتخابات سراسری اسرائیل شرکت کرد و به عضویت کینست درآمد. حتی در سالل ۱۹۹۹ میلادی، وی خود را به عنوان اولین شهروند عرب-اسرائیلی، نامزد کسب مقام نخست‌وزیری اسرائیل کرد. اما بعدها در جریان جنگ ۳۳روزه اسرائیل و

نظرسنجی‌های به‌عمل آمده‌نیز نشان می‌دهد اعراب ساکن اسرائیل احساس می‌کنند حضورشان در پارلمان تأثیری ندارد. بگذریم که انتخابات امسال – که به دلیل ملاحظات سیاسی زودهنگام برگزار می‌شود – به دلیل روشن بودن نتایج آن از پیش، خودبه‌خود انتخاباتی سرد بوده و کمتر کسی تمایل به حضور در آن نشان می‌دهد

نیز محدودیت‌هایی که اسرائیل برای برخی از این نمایندگان به وجود می‌آورد را باید یکی دیگر از دلایلی دانست که عدم رغبت شهروندان را دامن می‌زند.

احزاب عربی

اقلیت اعراب ساکن اسرائیل سه حزب در پارلمان دارند:«جبهه دموکراسی و صلح» با ریشه سوسیالیستی که مرکب از شخصیت‌های ملی است، «حزب تجمع دموکراتیک» که ناسیونالیست است و «حزب عربی متحد برای تغییر» که

نگاه

مقایسه تطبیقی دخالت فرانسه در مالی و شوروی در افغانستان به نام آزادی و به کام شرکت‌های اسلحه‌سازی

حسن بهشتی پور

یک کشور مهم غرب آفریقا، بیشتر رویاهای استعماری گذشته را احیا می‌کنند و هزینه آن را نیز می‌پردازند. آنها به زور فرانس پرس و رویترز و شبکه‌های مختلف تصویری فرانس ۲۴ و یورونیوز و … می‌خواهند ما ببزیریم که آنها صرفاً رفته‌اند آنچه را که تروریست‌های القاعده و اسلامگرایان وهابی می‌خوانند، سرکوب کنند و به همین دلیل حتی به صای اعتراض متحدان چپ خود نیز گوش نمی‌کنند. منتقدان فرانسه می‌گویند مگر همین روس‌ها که در همین ایام در دی ماه سال ۱۳۵۸ رفتند افغانستان را اشغال کردند، نگفتند ما به درخواست رئیس‌جمهوری وقت افغانستان وارد این کشور شدیم؟ و ببرک کارمن سفیر افغانستان را در پراگ، با تانک در کابل به قدرت رساندند. تا به اصطلاح از دستاوردهای سوسیالیستی حمایت کنند. در آن زمان همین رسانه‌های گروهی فرانسه و جهان غرب گوش فلک را کر کردند و در ممتّعت مداخله نظامی شوروی مقالات نوشتند. اما شوروی گوش نکرد حالا چرا فرانسه می‌خواهد تجربه اشغالگری شوروی را تکرار کند؟ بهراستی فرق اسلامگرایان کشور مالی با مخالفان اسد در سوریه چیست؟ آنها را باید سرکوب کرد اما

لبنان در ژوئیه ۲۰۰۶ میلادی، بشاره متهم به جاسوسی به نفع حزب‌الله لبنان شد و با استفاده از مصونیت سیاسی خود به مصر ریخت و در آنجا بود که از عضویت در کینست استعفا داد. پس از این ماجرا، پارلمان اسرائیل، طرحی را به تصویت رساند که بر اساس آن «هر شهروند اسرائیلی که طی هفت سال گذشته، به یک کشور متخاصم اسرائیل سفر کرده باشد، از حق شرکت در انتخابات پارلمانی و انتخاب به عنوان نماینده محروم خواهد شد.» خامن حنن الزعبی، نماینده فعلی کینست است که او را متهم به فعالیت‌های ضداسرائیلی کرده و یک بار حتی او را از مشارکت در انتخابات محروم ساخت. درپی این محرومیت، الزعبی به دادگاه اسرائیل شکایت برد و در نهایت برنده این دعوا شناخته شد. الزعبی یکی از اعضای حزب تجمع ملی دموکراتیک است که سه کرسی در پارلمان رژیم صهیونیستی دارد. وی یکی از کسانی بود که در کشتی معروف مرمره برای رفع محاصره غزه حضور داشت. وی چندی پیش در گفت‌وگو با شبکه تلویزیونی روسیا اليوم، درباره تلاش راست‌گرایان افراطی برای حذف نام او از فهرست نامزدهای انتخابات فعلی کینست گفت: این تلاش‌ها باالگیزه سیاسی انجام‌شده‌وبخشی از سیاست اسرائیل است. اسرائیل علیه عرب‌ها همواره اتهام تروریسم را مطرح می‌کند. هر فلسطینی که علیه اشغالگری، محاصره مناطق فلسطینی و علیه نژادپرستی و صهیونیسم مبارزه کند با این سیاست اسرائیل روبرو خواهد شد. آنها می‌خواهند حقوق شهروندی مرا نقض و مرا مجبور کنند که امتیازات برای یهودیان را ببذیرم. وی خاطرنشان کرد: اسرائیل می‌خواهد به فلسطینی‌ها در سرزمین‌های اشغالی ۱۹۴۸ بگوید که اجازه مشارکت آنها در فعالیت‌ها و حرکات به نفع ملت فلسطین را نمی‌دهد اما ما به مبارزات سیاسی خود ادامه خواهیم داد. اگر نام من از فهرست نامزدان انتخابات حذف می‌شد، عرب‌ها انتخابات کینست را تحریم می‌کردند و اصول بازی سیاسی تغییر می‌کرد.

روزنه

سلطنت اردن در مقابل اسلام‌گرایان

● «ملک عبدالله دوم» پادشاه اردن در خلال دیداری با تعدادی از شخصیت‌های سیاسی این کشور از یک «سلطنت جدید» سخن گفت که تلاش می‌کند تا مطابق با خواسته‌های مردم در کشور اردن ایجاد شود.

در این دیدار که شخصیت‌های عشایری اردن حضور داشتند پادشاه بر تغییرات دموکراتیک تأکید کرد و گفت که قانون اساسی جدید که اخیراً اصلاح شده «آخرین گام» نیست و باید تغییرات دیگری به وجود آید که نقش و اختیارات دولت و پادشاهی را مشخص کند. موضوعی که تقریباً مخالفان پیش‌تر ابراز کرده بودند.

پادشاه اردن قبل از این دیدار به صراحت گفته بود: «سلطنتی که پسر من به ارث می‌برد هرگز مانند آن نخواهد بود که من از پدرم به ارث بردم.» در واقع او به این نکته اشاره داشت که اردن باید به دولت پارلمانی برسد به‌نحوی که قوا از همدیگر تفکیک شده و پارلمان محل تجمع مخالفان باشد.

وی چند روز پیش از آن نیز نسبت به امکان وجود «دیکتاتوری‌های جدید» هشدار داده بود که می‌تواند جایگزین دیکتاتوری‌های سکولار در کشورهای عربی شود. این اشاره به صورت مستقیم «اخوان المسلمین» را هدف گرفته بود، گروهی که انتخابات جاری را تحریم کرده است. گروه اخوان گفته است نه تنها انتخابات را تحریم کرده بلکه تلاش خواهد کرد دیگران را هم از مشارکت در این انتخابات بازدارد.

طبق گفته رهبران برجسته این گروه از جمله «زکی بنی‌ارشدید» معاون مرشد اخوان، در اردن نکته‌ای که این گروه هدف خود قرار داده مشارکت کم در این انتخابات است و این مساله بیابگر شکست روند انتخابات به‌طور کلی خواهد بود به‌نحوی که اجازه تشکیل یک پارلمان جدید را نمی‌دهد.

از این‌رو گروه «اخوان» به همراه متحدانش از جمله جنبش‌های جوانان و عشایری سعی می‌کنند از برگ عدم مشارکت استفاده کنند و با برگزاری تظاهرات متعدد در نواحی مختلف کشور خواستار تحریم عمومی انتخابات شوند طرفداران اخوان مساله «مشروعیت مردمی» را مطرح می‌کنند تا بر موضع خود مبنی بر «تحریم» پافشاری کنند و می‌گویند به هیچ‌وجه نتایج این انتخابات فرمایشی را نخواهند پذیرفت.

حتی برخی رهبران عشایری نزدیک به اخوان می‌گویند هم‌زمان با تحریم انتخابات برنامه‌ای را برای اجرای یک «اعتصاب طولانی مدت»

آماده کرده‌اند. اعتصابی که روشن نیست تا چه زمان می‌خواهد ادامه داشته باشد. آنها دراین‌باره هماهنگی‌های لازم را به اجرا درآورده‌اند که اینترنت و خدمات پشتیبانی متعددی را فراهم کنند تا از طریق تلفن‌های همراه دیگران را برای پیوستن به این اعتصاب تشویق کنند.

به گفته سیاستمداران و ناظران اردنی، جماعت اخوان المسلمین تلاش خود را می‌کند تا با استفاده از آب‌وهوای سردی که به خاطر ریزش برف‌های اخیر در کشور به وجود آمده و سطح تبلیغات نامزدها را کاهش داده است مردم را بیشتر به این اعتصاب سوق دهند. تعدادی از سفیران و هیات‌های دیپلماتیک سایر کشورهای مقیم اردن نیز با توجه به این مساله نسبت به کاهش میزان مشارکت در روز رای‌گیری ابراز نگرانی می‌کنند و می‌گویند نظرسنجی‌های آنها نیز نشان می‌دهد میزان مشارکت در این انتخابات فراتر از ۳۰درصد نخواهد رفت.

از همین‌رو برخی از دیپلمات‌های نزدیک به مقامات اردنی می‌گویند به مسئولان کشور توصیه کرده‌اند اقدامات سریعی را در زمینه مبارزه با فساد و اموال سیاسی در نظر بگیرند تا از این طریق بشود شهروندان را به مشارکت در روند سیاسی آینده تشویق کرد. دولت اردن اخیراً تصمیم گرفت اسامی تعدادی از مقامات دولتی پیشین و حتی مقامات امنیتی گذشته را که دستی در فساد داشته‌اند اعلام کند. نکته دیگری که باید در نظر گرفت مساله خرید و فروش آرای مردم است که روندی تصاعدی در این روزها به خود گرفته است. عامر بنی عامر یکی از فعالان مدنی ناظر بر انتخابات «راصد» می‌گوید: این روزها به‌شدت استفاده از پول برای کسب آرای مردم رواج یافته است و کسانی به عنوان دلال در این میدان به‌شدت فعال شده‌اند تا به‌نفع یک نامزد آرای لازم را خریداری کنند.» وی دراین‌باره هشدار داده و می‌گوید تشدید این روند سلامت انتخابات را به کلی زیر سوال خواهد برد.

منبع:الحيات